

HACI ZEYNEL ABİDİN ŞİRVÂNÎ’NİN SEYAHATNAMESİNDE BALKANLARDA BULUNAN OSMANLI ŞEHİRLERİ

Doç. Dr. Cavid QASIMOV¹

ÖZET

Hacı Zeynelabidin Şirvânî 1780-1837/1838. yılları arasında yaşamış ünlü Azerbaycanlı gezgindir. Hayatının kırk yılını seyahatte geçiren ünlü gezgin özellikle Osmanlı Devleti’nin sahip olduğu coğrafyanı: Kuzey Afrika, Balkanlar ve Ortadoğu topraklarını ziyaret etmiş ve seyahat izlenimlerini farsça yazdığı “Riyâzü’s-seyâha”, “Hadâikü’s-seyâha” ve “Bostânü’s-seyâha” eserlerinde toplamıştır. Genç yaşlarından itibaren Osmanlı Devleti’nin sahip olduğu topraklara gezilerde bulunan Hacı Zeynelabidin Şirvânî 1821. Yılında İstanbul’da Sultan II. Mahmut’la görüşmek fırsatı yakalamış ve onun desteği ile Osmanlı Coğrafyasına seyahatler yapmıştır. 1833. yılında Hacı Zeynelabidin Şirvânî Balkanlara seyahat etmiş ve burada bulunan Edirne, Atina, Sofya, Köstence, Bükreş ve s. şehirlerde bulunmuş ve çok kıymetli bilgiler edinmiştir. 23 Kasım 2019 tarihinde Samsun Mübadele Derneği, Karadeniz Rumeli Dernekleri Federasyonu, Atatürk Araştırma Merkezi (Ankara), TİKA, ,Samsun Büyükşehir Belediyesi, İlkadım Belediyesi, Atakum Belediyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Makedonya Vizyon üniversitesi, Samsun Üniversitesi ve OKTAM (Kadın ve Toplum Uygulama ve Araştırma Merkezi) tarafından düzenlenecek olan XIII. ULUSLARARASI BALKAN TARİHİ KONGRESİ’ne sunmak istediğim bildiride Ünlü Azerbaycanlı gezgin Hacı Zeynelabidin Şirvânî’nin Balkanlarda bulunan Osmanlı şehirleri ile ilgili olan bilgilerini dikkatinize arz etmeyi düşünüyorum.

¹ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tarih Bölümü (Azerbaycan Bilimler Akademisi Şarkiyat Enstitüsü)